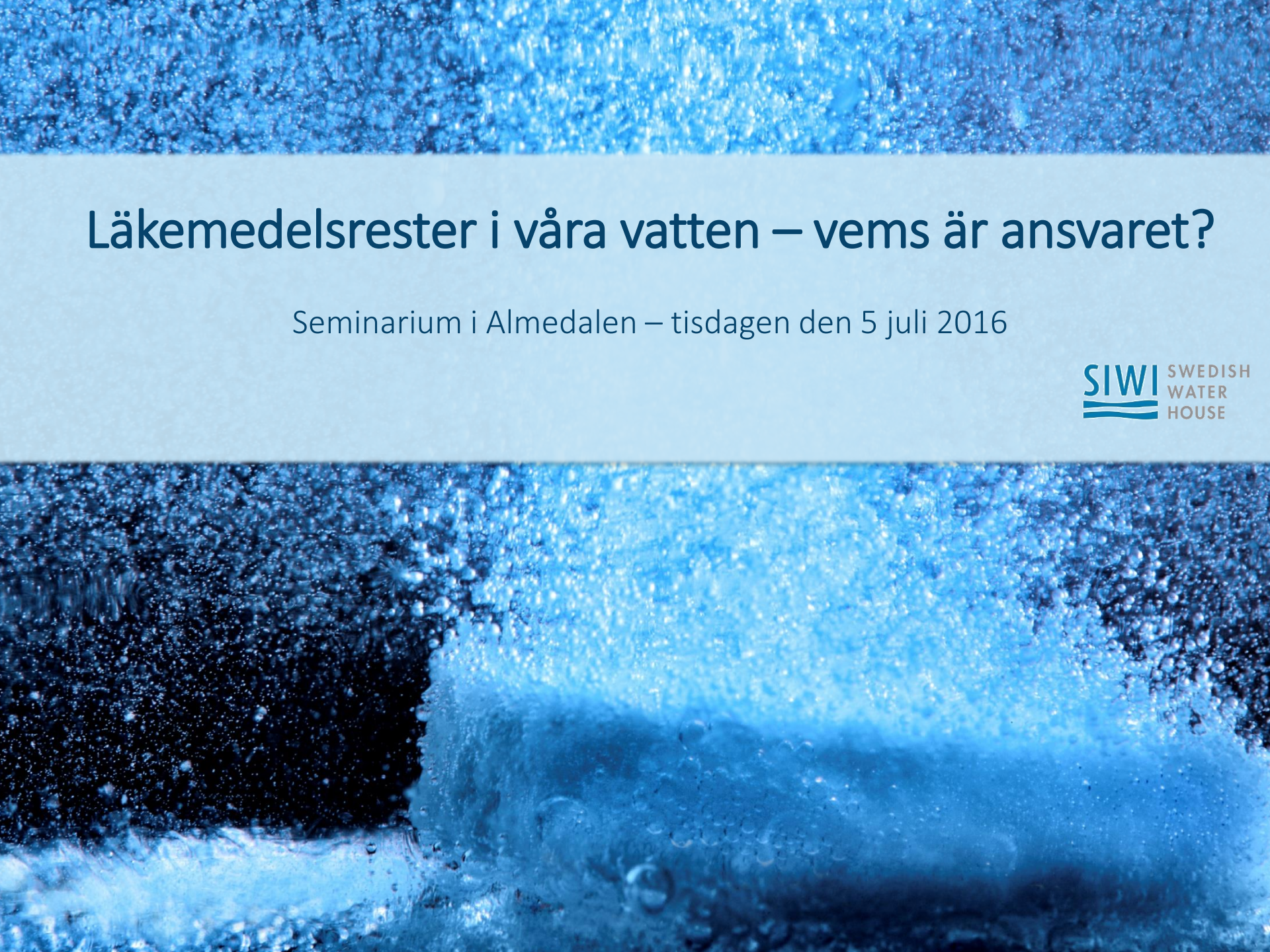

The background of the slide is a close-up photograph of water with many small, bright blue bubbles. The bubbles are concentrated in the upper and lower portions of the slide, while the middle section is a solid light blue color where the text is located.

Läkemedelsrester i våra vatten – vems är ansvaret?

Seminarium i Almedalen – tisdagen den 5 juli 2016

Program

- Välkommen och inledning:
Torgny Holmgren, Nicolai Schaaf, SIWI
- Presentation av partiernas positioner och motioner:
 - Emma Nohrén, Miljöpartiet
 - Anders W. Jonsson, Centerpartiet
 - Roland Utbult, Kristdemokraterna
 - Jesper Skalberg Karlsson, Moderaterna
- Tomas Eriksson (Miljöpartiet Stockholm): Stockholm som pilotregion för arbetet mot läkemedelsrester i vattnet?
- Paneldebatt och möjlighet till slutkommentar

Vatten och läkemedel: dags att handla!

- Global *och* lokal utmaning
 - Befintliga mål och beslut i svenska politiken
 - Stort intresse och befintliga lösningsförslag från svenska aktörer
 - Svensk expertis efterfrågas
 - Ändå bidrar Sverige till problemet
-
- Ansvars- *och* profilfråga om politiskt stöd och incitament
 - Risk att hamna mellan stolarna

Vatten och utveckling

SIWI och Swedish Water House

Swedish Water House klustergrupp

Referensgrupp: Läkemedelsverket, Upphandlingsmyndigheten, Naturvårdsverket,
Miljödepartementet, MistraPharma, Svenskt Vatten

Vision och startpunkt

Tillverkning - användning - avfall

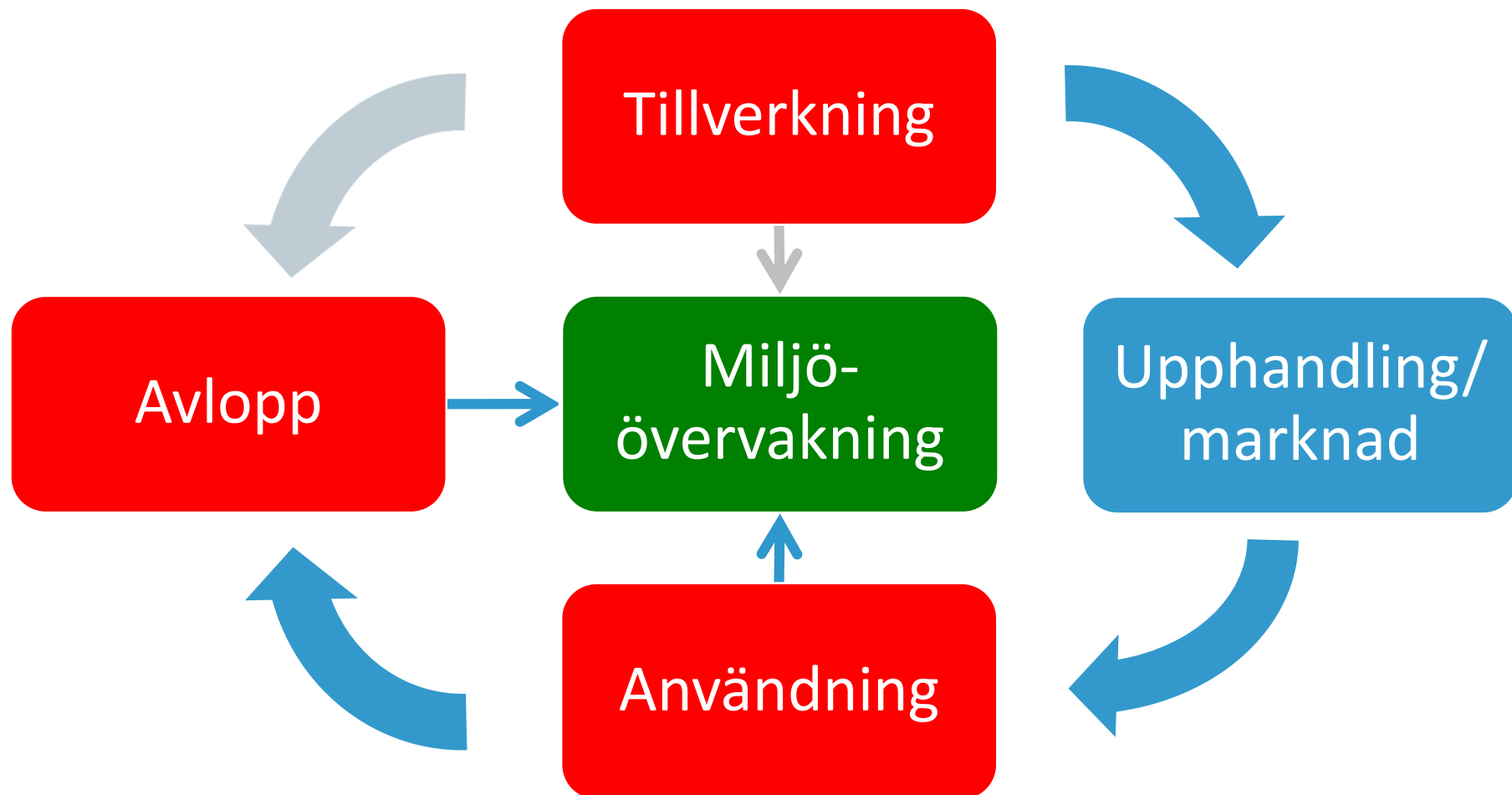
Inga oacceptabla utsläpp längs
läkemedlens livscykel.

Aldrig ta risker med patientnyttan.

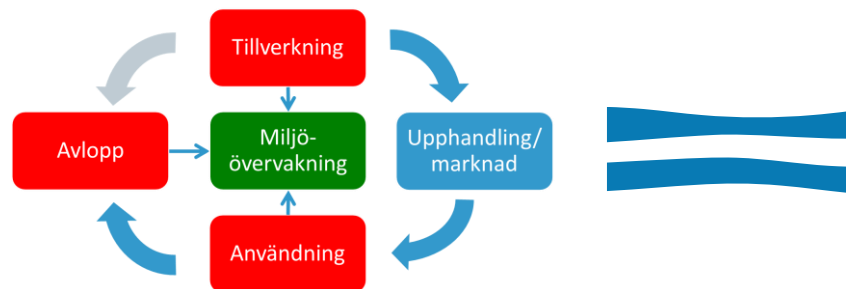
Det finns ingen snabb och enkel lösning.

Fokusområden längs livscykeln

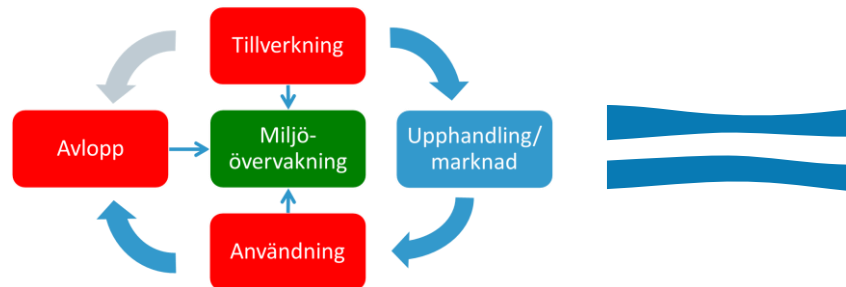

Tillverkning

- Eco-Pharmaco-Stewardship: fokus på utsläpp och avloppshantering
 - Modell för miljöriskbedömning
 - Avancerad reningsteknik
- Test av modellen med receptfria produkter; förbättringar för generikautbyte
- Business case? Sverige som intressant pilotmarknad
- Utveckla och erbjuda användbara uppföljningsverktyg för upphandlare
- Speciellt fokus på antibiotikaresistens

Hållbar upphandling

Normativt ansvar vs. marknadsandel

- Utveckling av gemensamma kriterier och verktyg för uppföljning och hantering av avvikelser etc.
- Samarbete och dialog mellan alla marknadsaktörer, regioner, offentlig och privat
- Handlingsutrymme för apoteken
- Nationell plattform

IBUMAX[®] 400 mg
ibuprofen

Vid tillfällig smärta, feber och inflammation.

30 tablett(er)

Inga onödiga tillsatser!

Ekologisk produktion
Ekologisk dragering

Fri från:

socker, gelatin, laktos, gluten,
jäst, mjölk- och sojaprotein

Ibumax 400 mg

Ibuprofen

30 tablett(er)

42,50

Vid tillfällig smärta, feber och inflammation.

Vnr 379790

agerade tabletter Vnr 10 07 85

Alvedon

500mg

paracetamol

Vid smärta och feber

gsk

20 filmdragerade tabletter

Vnr 09 76 10

Alvedon

500 mg

paracetamol

Vid tillfällig smärta och feber

gsk

20 filmdrag

20 filmdragerade

Alv

parace

Vid tillfällig

Alvedon tabl
500mg

16 styck

44,90

Pris 2,81

KRIST

Paracetamol

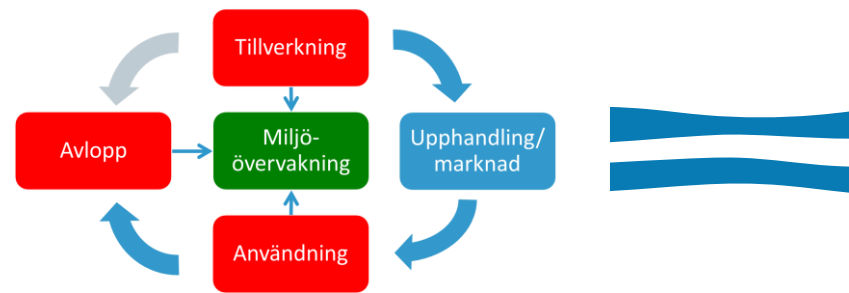
Smärtlindrande/febernedsättande

Vid tillfälliga feber- och smärttillstånd av lindrig art, 1 ex feber vid förkyllning, huvudvärk, tandvärk, menssmärta, muskel- och ledvärk. Från 3 år och minst 15 kg.

Ett bra
miljöval

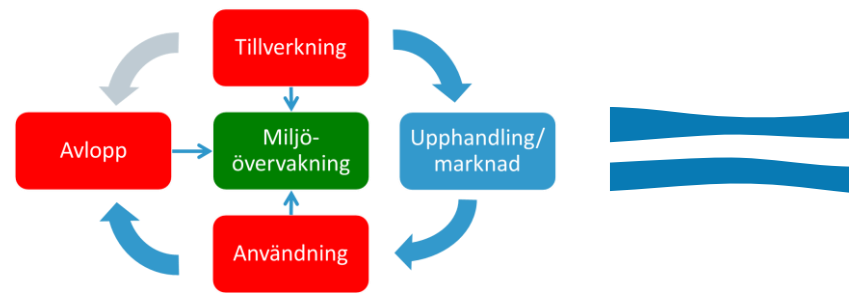
Uppströmsarbete

Informerade beslut

- Välj rätt där det finns valmöjligheter – utan att kompromissa med patientens hälsa
- Optimera och minska totala användningen
- Punktkällor: lokal behandling eller minskning av avlopp
- Rätt hantering av oanvända läkemedel
- Receptbelägga läkemedel av miljöskäl

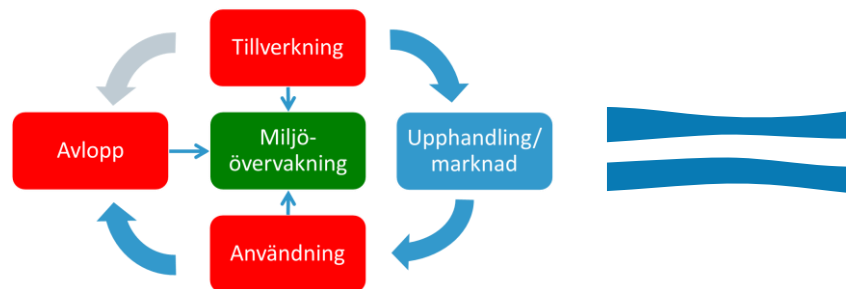
Nedströmsarbete

Avancerad reningsteknik mellan konkurrerande miljömål och ekonomiska intressen

- Teknik finns
- Signifikanta kostnader och ökad energianvändning
- Behov (och risk) bestäms uppströms
- Tydlig prioritering behövs: höga koncentrationer, känslig recipient

Miljöövervakning

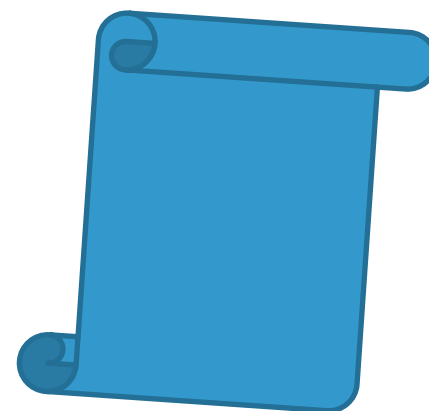
Systematisera miljöövervakningen

- Förslagslista på 22 substanser är en bra utgångspunkt
- Definition av gränsvärden för recipienten behövs
- Ta hänsyn till biologiska effekter, inte bara toxicitet
- Ta hänsyn till cocktail-effekter

Politiska mål och beslut finns

- Generationsmålet
- Miljömålssystemet
- Politik för global utveckling PGU
- Nationella läkemedelsstrategin
- Etappmål/kemikaliepropositionen
- Flertal rapporter, utredningar
- Aktuella regeringsuppdrag

Ändå bidrar svenska hälsosystemet till problemet

På bordet istället för mellan stolarna!

- **Implementera etappmålet och NLS**
- Utveckla generella miljökriterier för läkemedel
- Förmånssystemet: Generikautbyte m.m.!
- Dialog med industrin för realistiska krav och uppföljning
- Receptbelägga läkemedel av miljöskäl
- Stöd för alternativa behandlingsmetoder och förbättrad användning av läkemedel
- Samordna och finansiera miljöövervakning
- Stöd till pilotprojekt
- Bidra till internationella processer: FN, EU, ...
- En nationell plattform behövs!

Tack för er uppmärksamhet!

www.siwi.org/publications
www.swedishwaterhouse.org

